

Nieuwsflash – Augustus 2023

***Shigella* spp. -Toename multidrug-resistente *Shigella* infecties onder mannen die seks hebben met mannen**

Sinds april 2023 werden [meer dan 300 shigellooses gemeld aan het ECDC](#), behorend tot verschillende onafhankelijk circulerende klonale types, met overdracht die grotendeels, maar niet uitsluitend, plaatsvindt onder gay-, bi- en andere mannen die seks hebben met mannen (gbMSM). Er zijn gevallen gemeld in België, Denemarken, Duitsland, Ierland, Nederland, Spanje en de Verenigde Staten. De meeste gevallen behorend tot deze clusters zijn geregistreerd in de periode 2022-2023, maar sommige gaan terug tot 2016. Het [Nationaal Referentiecentrum](#) voert sinds dit jaar prospectief whole genome sequencing uit op alle isolaten en detecteerde naast gevallen gelinkt met internationale clusters, ook 2 clusters die tot België beperkt zijn en waarvan één cluster niet onder gbMSM circuleert. In Vlaanderen onderzoekt Departement Zorg een cluster bij acht vrouwen en kinderen. De meerderheid van de stammen in de internationale clusters vertonen resistentie tegen eerste- en tweedelijns antibiotica. Bijzonder zorgwekkend is de toenemende resistentie tegen ook azitromycine bij sommige stammen wat mogelijkheden voor effectieve behandeling beperkt. In 2022 werd een [risico-analyse](#) uitgevoerd door de Risk Assessment Group, met specifieke aanbevelingen. [Shigellosis](#) is [meldingsplichtig in Vlaanderen](#) maar niet in de andere regio's.

Mycoses: Candida auris en Trichophyton indotineae - Epidemiologische situatie

Candida auris is een gist die relatief recent is beschreven en in de hele wereld uitbraken veroorzaakt, voornamelijk op Intensieve Zorgen. Uitbraken zijn gemeld door [Griekenland, Italië en het Verenigd Koninkrijk](#). *Candida auris* is in veel gevallen resistent tegen azolen, maar resistentie tegen echinocandinen en amfotericine B komt ook voor. Daarenboven vertoont *C. auris* een ongewoon vermogen tot persistentie in de omgeving en in asymptomatische patiënten wat bijdraagt tot uitbraken in ziekenhuizen. Sinds 2016 werd in België bij 9 patiënten *C. auris* geïsoleerd; bij de meeste patiënten kon er een link met een buitenlands ziekenhuisverblijf gevonden worden. Adequate isolatiemaatregelen zijn belangrijk voor bevestigde klinische gevallen ([Nationaal Referentiecentrum \(NRC\) voor Mycosen | sciensano.be](#)).

T. indotineae is een dermatofyt met a priori antropofiele transmissie, die onlangs geïdentificeerd en onderscheiden werd van het *T. interdigitale/mentagrophytes* complex, waarmee het fylogenetisch nauw verwant is. Het veroorzaakt tinea corporis/cruris, die vaak uitgebreid en moeilijk te behandelen is. Deze dermatofyt komt epidemisch voor op het Indiase subcontinent, maar verspreidt zich sinds 2018 naar andere landen, vooral in Europa. België heeft sinds 2018 al 14 gevallen van tinea corporis veroorzaakt door *T. indotineae* geregistreerd. Deze dermatofyt is vaak resistent tegen terbinafine (50-70%) en soms tegen itraconazol, waardoor de behandeling lang en complex is. De microscopische kenmerken van deze soort zorgen ervoor dat ze verward kan worden met *T. interdigitale* en *T. mentagrophytes*, en genomische analyse is noodzakelijk voor differentiatie. Elke uitgebreide, behandelingsresistente dermatofytose moet de aandacht van klinici trekken, vooral als de patiënt recent naar India of buurlanden is gereisd of van Indiase afkomst is. Als een infectie met *T. indotineae* wordt vermoed, is het raadzaam om contact op te nemen met de microbioloog van uw instelling. Indien nodig kan advies verkregen worden bij het [NRC voor Mycosen van het Universitair Ziekenhuis van Luik](#).

Aviaire influenza bij katten (Polen) en vossen (Finland) - Epidemiologische situatie

Sinds 23 juni 2023 zijn verschillende sterfgevallen van huiskatten gemeld in Polen (ten minste 70), in verschillende steden. Tot op 17 juli 2023 zijn in [Polen](#) 61 monsters van 60 katten en één caracal getest op influenza A(H5N1) en 34 daarvan waren positief. Er zijn indicaties dat ze besmet waren met het H5N1-virus van het CH-genotype. Er blijven onzekerheden bestaan over de mogelijke overdracht van katachtige op katachtige en van katachtige op mensen en over de ernst van de ziekte. Tot nu toe zijn geen gevallen bij mensen gemeld die verband houden met infecties bij huisdieren. Het Internationaal Bureau voor besmettelijke veeziekten ([OIE](#)) heeft een verklaring opgesteld over de uitbraak in Polen en benadrukt de noodzaak van verder onderzoek naar de bron van de infectie. Het ECDC beschouwt het huidige risico voor de algemene bevolking in Europa als laag. Er is echter een matig risico voor mensen die worden blootgesteld aan zieke of dode katten, met name kwetsbare groepen (bijv. immuungecompromitteerden). Daarnaast is per 21 juli 2023 aviaire influenza A(H5N1) aangetroffen in 12 pelsdierhouderijen in [Finland](#) waar vossen (poolvossen en zilvervossen) en nertsen zijn gehuisvest. De introductie van aviaire influenza in pelsdierhouderijen is niet onverwacht en is in het verleden al eerder waargenomen. Transmissie tussen vossen, of andere besmette zoogdieren, en mensen is tot op heden niet waargenomen.

Oversterfte tijdens de eerste hittegolf in de zomer van 2023

Vlaanderen heeft een Vlaams Warmteactieplan, waarvan de waakzaamheidsfase elk jaar begint op 15 mei en eindigt op 30 september. Het doel van dit plan is te anticiperen op het perioden van extreme hitte waarbij belangrijke gevolgen voor de volksgezondheid worden verwacht. De gevolgen voor de gezondheid van de bevolking kunnen op die manier beperkt worden, met bijzondere aandacht voor risicogroepen. Gezondheidswerkers kunnen informatie vinden op de website van [Departement Zorg](#) en op [warmedagen.be](#). De waarschuwingsfase van het hitteplan werd dit jaar voor het eerst geactiveerd op donderdag 8 juni en eindigde op woensdag 21 juni. In België was het sterftcijfer tijdens de hele eerste hitteperiode (9-21 juni) laag, met 200 extra sterfgevallen (+5,4%) onder de 3.894 waargenomen sterfgevallen. Op regionaal niveau werd een [oversterfte](#) waargenomen in [Vlaanderen](#) en Brussel, voornamelijk bij mensen van 85 jaar en ouder. Om op de hoogte te blijven wanneer de waarschuwingsfase wordt geactiveerd, kunt u zich inschrijven op de [nieuwsbrief 'Warme Dagen'](#).

Westnijlvirus (WNV) - Eerste humane gevallen van westnijlkoorts in het seizoen 2023

Het ECDC houdt toezicht op gevallen van westnijlvirus bij mensen, paarden en vogels in Europa tijdens het overdrachtsseizoen (van juni tot november). Dit jaar werd het eerste humane geval gemeld in Italië, in de provincie Parma. Sinds 26 juli zijn vijf gevallen van WNV bij mensen gemeld, waaronder één in Italië, drie in Griekenland en één in Hongarije. Er zijn 14 uitbraken van WNV-infectie bij vogels gemeld in Italië en Duitsland, en er is een uitbraak bij paarden in Spanje gemeld. Het ECDC publiceert [wekelijks epidemiologische updates](#) over WNV in de Europese Unie en aangrenzende landen.

Contactpersonen: infectieziekten@vlaanderen.be en Newsflash team (flash@sciensano.be)